

Velja po pošti:
 Za celo leto naprej . . . K 26.—
 za en mesec 2.—
 za Nemčijo celoletno . . . 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec 2.—
 V upravi prejemam mesečno . . 1.70
Sobotni izdaja:
 za celo leto 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENEK

Inserati:
 Enostolna pettivrsta (72 mm):
 za enkrat po 15 v
 za dvakrat 13 "
 za trikrat 10 "
 za večkrat primeren popust.
 Poročna oznanila, zahvale, osmrtnice itd.:
 enostolna pettivrsta po 18 vin.
Poslano:
 enostolna pettivrsta po 30 vin.
 Izhaja vsak dan, izvenredno ne-
 delje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
 poštne branilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
 bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 4 strani.

Pred popolno likvidacijo.

Medtem, ko je vladala v Evropi zaradi Albanije največja napetost, koje središče je bila Avstro-Ogrska, so se Anglija, Rusija in Nemčija lepo medseboj pobotale za svoje prihodnje deleže v Mali Aziji. Angleški kralj in ruski car nista potovala v Berlin samo zato, da napravita veselje mladima zakonskima iz hohencolernske in kumberlanske hiše. Dejstvo je, da se je vladarski obisk na dvoru cesarja Viljema II. izvršil takrat, ko je bila med Anglijo in Nemčijo sklenjena kuvajska pogodba, glasom katere postane Anglija dejansko neomejeni gospodar perzijskega zaliva. Nemčija pa dobi gospodarsko pot skozi Mezopotamijo. Da bi se moglo to zgoditi, ne da bi tudi na Rusijo in njeno zvesto prijateljico Francijo kaj odpadlo, je težko misliti. Francozi sami govorijo o svojih privilegijih v Siriji, Rusi pa smatrajo Armenijo za svoj bodoči dominium.

Toda Rusija more biti zadovoljna, tudi če bi angleško-nemški sporazum glede bagdadske železnice ne bil zanj z nobeno kompenzacijo v Mali Aziji združen. Balkansko vprašanje se je vsaj dozda tako razvilo, kakor je v korist ruskega carstvu. Če bi se bulgarsko-srbski in bulgarsko-grški spor končal z razbitjem balkanske zveze, bi bil seveda ves diplomatični trud Rusije zaman, toda zadnja poročila kažejo, da je ruska diplomacija s polnim parom na delu, da balkanske države pomiri. Ko se bodoči torej balkanski državni v Solunu sestanejo, bodo imeli najbrže pred seboj konkreten načrt Rusije, kako naj se medseboj sporazumeje.

V tem pa tiči za avstro-ogrsko monarhijo vsled njene zažene balkanske politike brez dvoma velika nevarnost. Srbija in ruska žurnalistika sta že izblebetali, na kakšen način bi se dali Bulgari in Srbi zadovoljiti. Srbija naj se namreč za eventualno izgubo večjega dela od nje zasedene zapadne Makedonije kompenzira s priznanjem svojih aspiracij na Bosno in Hercegovino, Bulgarija pa naj se za to, da morebiti žrtvuje par mest, ki jih Srbi v Makedoniji na vsak način želijo, odškoduje s tesno gospodarsko in vojaško unijo s Srbijo in morebiti tudi s tem, da se njene težnje po Carigradu legitimirajo. Grke bodo zadovoljili s Solunom in večino Egejskih otokov, glede katerih mislijo veselile Grkom kolikor mogoče ugoditi, kakor se čuje iz Rima in Pariza. Pri tem utegnejo Lahi dobiti v stalno posest Rhodos, Angleži pa

Cyper, ki formalno in definitivno še ni njihov. Rusija si zna pri tem izgotoviti zaželjeni svobodni prehod skozi Dardanele.

Tako popolnoma razumemo, zakaj so v Rusiji bojni glasovi proti Sasonovu utihnili. Rusija kuje nov načrt, kojega ost je obrnjena proti naši monarhiji. Njen cilj je protiaustrijski blok na jugu. Če se to posreči in se balkanska zveza utrdi, ni nobene dvoma, da postane položaj za Avstro-Ogrsko še veliko neugodnejši nego je danes. Zato bo dan, ko se balkanski premieri v Solunu sestanejo, velikega pomena.

Napačno pa bi bilo iz tega sklepati, da se Avstro-Ogrska ne bi mogla ubraniti posledic ruskega kovarstva. Naloga naših državnikov je zdaj v prvi vrsti ta, da monarhijo konsolidirajo. Lukacsi, Tisze in Cuvaji morajo izginiti, v Cislitaniji se mora ustvariti narodni sporazum, vsa država na nov temelj postaviti. Tako bi Avstro-Ogrska mogla zopet postati atrakcija za balkanske Slovence, zakaj Dunaj je končno Beogradu in Sofiji veliko bližji nego Peterburg. Monarhija mora svojim Jugoslovonom ponuditi roko, jih podpirati in njihove narodne, kulturne in gospodarske težnje pospeševati. Iz Dunaja naj se začne velikodušna politika, ne pa politika nezaupljivosti in izjemnih stanj. Le potem nam popolna likvidacija orientalskega vprašanja prinese dobiček.

Državni zbor.

Zbornična seja.

Po Georgijevem govoru (glej včerajšnje »Slovenec«) brzojavke) je končal včeraj Rusin posl. Budzynowsky svoj govor. Za njim govori Rusin Holubowczy 3 $\frac{1}{2}$ ure rusinsko in končno izjavi, da dokler vlada ne dokaže, da se smejo Rusini svobodno razvijati, toliko časa bodo Rusini poizkušali mali finančni načrt preprečiti. Seja se je zaključila ob 3. uri 30 minut. Prihodnja seja v torek ob 11. uri dopoldne.

Vlada proti zgradbi novih lokalnih železnic.

V včerajšnji seji železniškega odseka je izjavil železniški minister Forster, da se vlada ne more zavzeti za zgradbo novih železnic, ker za to potrebnega pokritja nima. Lokalnih železnic le malo zgradi, če ne prevzame vlada glavnega bremena pri financiranju. Sedanji finančni načrt pa ne zadošča, da bi se mogle tudi lokalne železnice graditi. Vlada zato tudi predloge o zgradbi lokalnih železnic ne predloži.

V proračunskem odseku

je predlagal poslanec dr. Verstovšek, da naj se glede na začasen proračun prestopi

na dnevni red in da naj se pravosodnemu ministru izjavi nezaupnica.

Naučni odsek

je sprejel Glöcklov predlog, po katerem naj bi se definitivni okrajni šolski nadzorniki uvrstijo po 7. letih v VIII., po 10. letih pa v VII. činovni razred. Poročevalec Kasper je nato izjavil, da kot poročevalec odstopi, ker se s tem sklepom onemogoči cela postava, ker temu sklepu vlada ne bi pritrdila.

MORAVSKE DEŽELNOZBORSKE VOLITVE.

Zvršilni odbor nemških svobodnomiselnih strank na Moravskem je izdal volilen oklic za deželnozborske volitve, ki se prične v splošni kuriji v soboto. Vse stranke na Moravskem so že svoje kandidate proglasile. V splošni kuriji razpolagajo Nemci s šestimi mandati. Dozda sta pripadala med nemškimi poslanci 2 nemški delavski, 2 nemški radikalni, 1 nemški ljudski in 1 poslanec nemški socialno demokratični stranki. Ob letošnjih deželnozborskih volitvah na Moravskem kandidirajo v vseh šestih okrajih splošne kurije vse svobodnomiselne stranke, krščanski socialisti in socialni demokrati. Češki kataster v splošni kuriji obsega 14 mandatov, ki so bili dozda takole razdeljeni: 7 poslancev moravske katoliške narodne stranke, 5 čeških socialnih demokratov, dva češka naprednjaka. Ob letošnjih volitvah kandidirajo v vseh volilnih okrajih katoliška narodna stranka, češka in centralistična (nemška dunajska) socialna demokracija, 6 kandidatov je postavila češka agrarna, 5 narodno socialna, 3 češki naprednjaki in 3 češki obrtniki.

LUKACSEVA DEMISIJA SPREJETA.

Včerajšnja Lukacseva avdijenca pri cesarju je trajala poldrugo uro. Lukacs je cesarju poročal o političnem položaju in o dogodkih v seji ogrskega državnega zbora dne 4. t. m., na kar je vložil prošnjo za demisijo, ki jo je vladar sprejel. Lukacs poroča o avdijenci, da je cesar demisijo sprejel in da mu je naročil, da naj vodi začasno posle naprej. Nadalje je Lukacs izjavil, da bo vladar zaslusal ogrske politike, a le omejeno število, najbrže le grofa Tiszo in barona Josiko. Sodijo, da se kriza reši v 8. do 10. dne. Ob sedanji krizi se večkrat imenuje Khuen - Hedervaryjevo ime, o katerem sodijo, da bi milejše kot Tisza vlada. Opozicija so-

di, da Tisza ne postane ministrski predsednik, ker da bi to visoki krogi preprečili. Grofa Štefana Tiszo zasliši cesar v soboto v avdijenci. O Cuvajevem nasledniku še ni nič znanega. Honvedni minister je izjavil, da cesar Tiszovi kombinaciji ne nasprotuje, a da se še o krizi ni odločilo.

POSPEŠENA ZGRADBA ANGLEŠKIH VOJNIH LADIJ.

V angleški zbornici je izjavil prvi lord admiraltete Churchill, da ker je kanadski parlament odklonil predlogo o pomnožitvi kanadskega brodograja, se mora pospešiti zgradba vojnih ladij, ki se zdaj grade.

FRANCOZI SE BOJE NENADNEGA NAPADA NEMCIJE.

V francoski zbornici, ki zdaj razpravlja o uvedbi triletnje službene dobe, je bivši minister Briandovega kabineta, André Lefebvre izjavil: Mogoče je, da nas Nemčija nenadoma napade. Proti takemu napadu se moramo pripraviti, ker s tem si zagotovimo mir in to zahteva naša čast. Francija ne misli na napad, dasi ni pozabila Alzacije in Lorene.

Balkansko vprašanje.

Sestanek balkanskih državnikov, Beograd, 5. junija. Štirje ministrski predstavniki balkanskih držav se sestanejo v torek v Solunu.

Grčija in solunski sestanek. London, 5. junija. »Daily Telegraph« je izvele iz Soluna, da je Grčija v sestanku štirih balkanskih ministrskih predstavnikov privolila. Solun kot mesto sestanka sta predlagali Srbija in Bulgarija, kar je Venizelos sprejel.

Optimizem v Peterburgu. Berlin, 5. junija. Peterburški dopisnik »Tageblatt« poroča: V zunanjem ministrstvu sodijo, da se je spor balkanskih držav zelo omilil, osobito med Srbijo in Bulgarijo. Oficialni ruski krogi sodijo, da se ob stanku ministrskih predstavnikov sklene kompromis, ne da bi bil potreben pravorek razsodišča. Tozadevno veliko upajo na Venizelos, ki z vso silo dela na to, da prepreči razpad balkanske zveze. V ruskem zunanjem ministrstvu izjavljajo, da za Gešovov odstop v sedanjem trenutku ni nobenega razloga in se tozadevno zelo ločijo od mnenj dunajskega in pariškega časopisa.

Mirna poravnava bulgarsko-grškega spora gotova. Sofija, 5. junija. Diploma

LISTEK.

Tri lote dobrih del.

(Pravljica iz onega sveta. — Priobčil dr. L. Lenard.)

(Koniec.)

V izbi je bilo tiho in mračno, samo miš je škripala za omaro in svetilka je brlela na polici v kotu pred sveto podobno. Naenkrat je pa zagledala v svetlobi blede luči, da stoji pred njo rajni gospod Jakob, prišel v izbo tiho kot duh, hodil po izbi gori in doli in videti je bil potr in otožen. Hotela ga je vprašati, česa želi, toda beseda ji ni mogla iz grla, samo molila je tiho in goreče za večni mir in pokoj njegove duše.

»Marjanica, daj mi tri lote svojih dobrih del!«

Natančno je spoznala njegov glas, saj je govoril s istim poudarkom in ravnatoko iskreno, kakor ko je bila pri njem pri spovedi.

»Kaj si pa odgovorila?« — vpraša šegetačnikova mati.

»Neizrečeno milo se mi je storilo nad »gospodom«. Bil je tako dober in tolažilno je znal govoriti na dušo. Ko sem lansko zimo zbolela, prišel je v največjem snegu k meni. Nikdar ne pozabim tega in vedno bom molila zanj.«

»Ali si pa dala, kar je prosil?«
 »Nisem vedela, kaj bi naredila. Ako pride k meni berač v božjem imenu, pa mu postrežem, če le morem. Saj je Bog rekel: »Kdor vas sprejme, mene sprejme — in: obilno plačilo boste prejeli v nebesih.« Toda jaz sem revna vdova, še za cikorio mi gre včasih trda, ako bi pa ob nedeljah pri vas ne dobila kosila, bi morala zvečer teš domov. Zemlja je dolina solz in samo pokoro imamo tukaj, a edina moja tolažba je, da bo enkrat na onem svetu bolje. Težko je torej kar tako odstopiti svoja dobra dela. Hotela sem odgovoriti »gospodu«, da ga prosim, naj bi tudi on zame Boga prosil v nebesih ali v vica, a predno sem mogla spraviti besede iz grla, je že prikazen izginila. Naredila sem takoj obljubo, da se bom postila tri dni za duše v vica in za rajnega »gospoda«, ako morda potrebuje kakšne pomoči.«

Štirinajst dni je hodil gospod Jakob po zemlji, obiskal je vse znanee in prijatelje, kar jih je imel, prikazal se je celo svojem rojaku kanoniku Vejačku, toda nikjer ni imela njegova prošnja uspeha. Obiskal je svoje daljne sorodnike in dobre sosede, obiskal je vse duše, katere je v vici na poti čednosti in jih utrjeval v krščanski veri, toda povsod je bilo zaman. Nikjer ni našel človeka, ki bi mu popolnoma brez vsake sebične misli hotel odstopiti tri lote svojih dobrih del.

Njegovo kopnjenje po nebeškem veselju je postajalo vedno silnejše in njegova bolest je naraščala od dne do dne, od minute do minute. Sveta nebeška glorijsa je bila odvisna od ene same čiste, popolnoma nesebične misli, toda med tolikim številom njegovih prijateljev in znaneev, samih dobrih krščanskih ljudi, ni našel niti enega, ki bi bil zmožen tega heroičnega čina. Kakor hitro je kdo odprl usta in mu hotel odgovoriti dobro tolažilno besedo, že se je kot temna senca, kot zapeljivka iz raja, prikazala v ozadju umazana človeška sebičnost.

Sedaj šele je spoznal gospod Jakob naš grešni človeški rod v njegovi nagoti in grenko je občutil prokletstvo božje, ki teži človeški rod.

Ves potr in otožen se je vrnil koncem štirinajstega dne nazaj k mostu, kjer sveti Mihael tehta človeške duše.

Božji angel ga je pogledal dolgo in resno, razumel je njegov položaj in čutil je njegovo revno. Toda sklepi božji so neopremakljivi, in po tem neovrgljivem sklepu božjem mora dobrota premagati zlobo, milost greh, nesebičnost sebičnost.

»Nisi našel duše na zemlji?« — vprašal je angel božji.

»Nisem je našel v svojem kraju, kakor sem je tudi iskal.«

»In za zveličanje je nisi našel!«

»Niti za svoje nebeško zveličanje nisem našel nesebične duše.«

»To je človeški rod!«
 »Bog mu bodi milostljiv!«
 »Božja sodba je nepremakljiva in ne preostane drugega, kakor da stopiš tu poleg tehtnice in prosiš duše, ki bodo prihajale tehtat svoja dela, da ti katera od stopi tri lote svojih dobrih del.«

Tako je moral gospod Jakob stati poleg tehtnice božje in prositi duše, ki so prihajale tehtat svoja dela, da mu katera odstopi tri lote svojih dobrih del.

Težko in grenko je to bilo za rajnega gospoda župnika Jakoba. Saj je bil gorenjska korenina in v njegovi duši je bil globoko urezan ponos gorenjskega kmeta, ki gre raje v tretjo faro po posojilo, kakor da bi si ga vzel iz domače posojilnice, same da bi nikdo tega ne zvedel; ki se bo hvalil z dobro letino, tudi ako mu uima vzam ves pridelek in ko nese zadnjo vrečo soržice v malin, zatrjuje sosedu, da ima doma še polne kašče.

Težko je bilo torej stati gospodu Jakobu na mostu pred nebeškim angelom, peklo ga je kopnjenje po nebeškem veselju in sram ga je bilo, ko so prihajali mimo njega njegovi znanci in prijatelji, njegovi bivši župljani, katere je nekoč s prižnice in v spovednici svaril in opominjal, nedolžni otroci, katere je učil v šoli.

Malokatera duša je šla takoj čez most v nebesa, večina je morala še poprej poravnati ostanke starih računov in vica.

tični krogi upajo v mirno poravnavo bulgarsko-grškega konflikta. Bulgarija stoji slejkoprej na stališču, naj o pripadnosti Soluna odloči vseh šest velesil. Nikakor pa ne privoli Bulgarija v to, da bi velesile razsojale tudi o pripadnosti Seresa, Drame in Kavalle, ki morajo ostati Bulgariji.

Rumuni tudi upajo v sporazum. Bukarešt, 5. junija. Tu smatrajo Gešovovo demisijo za ugodno znamenje skorajšnjega sporazuma med zavezniki.

Med Srbi in Bulgari ni bilo spopada. Sofija, 5. junija. »Agence Telegraphique Bulgare« poroča, da se v Štipu, od koder so se Srbi umaknili, ni nič zgodilo. Bulgarskim vojakom je strogo ukazano, da se morajo vsakemu spopadu izogniti.

Kabinetna kriza v Bulgariji. Pariz, 5. junija. »Matinu« se iz Sofije poroča, da je car Ferdinand konferiral z Genadievom, vodjo stambulovcev. — Malinov in Radoslavov sta izjavila, da demisija Gešovova sedaj ni oportuna in svetovala, naj ostane na vladi. Vendar je mogoče, da se ministrstvo rekonstruira z dr. Danevom na čelu ali pa da se sestavi koalicijsko ministrstvo z Malinovom.

Bulgari obiskujejo grške ladje. Solun, 5. junija. Velik del grškega brodogradništva in sicer 13 oklopnih, med njimi »Averov« in več torpedovk, je zasidranih v tukajšnjem pristanišču. Del brodogradništvu jutri v Lemnos. Bulgarska generala Ivanov in Hespčev sta si včeraj ogledala oklopnico »Averov«.

Vprašanje demobilizacije turške armade. Carigrad, 5. junija. Poročila o neposrednem odpustu armade pri Čataldži in na Gallipoliju in o zopetni otvoritvi orientske železnice smatrajo poučeni krogi za prenaplajena. Dozdaj so odpustili domov le pomožne čete, na vrsto pridejo zdaj čete v glavnem mestu in v okoličih. Armado, ki šteje sedaj nad 200.000 mož, med njimi 50.000 konjenikov, odpuste šele, ko se bulgarska armada popolnoma umakne, kar se je že pričelo. Turčija je sicer že vse pripravila, da se armada odpošlje po morju in železnici v svoje posadke in da se zopet otvori orientska železnica, a prej se to ne zgodi, dokler se ne odloči spor med balkanskimi zavezniki.

V Carigradu se boje častnikov. Carigrad, 5. junija. Listi poročajo, da je došlo v Carigrad veliko častnikov, ki jim dopust ni bil dovoljen. Vlada je zato tozadevne predpise poojstrila.

Vprašanje egejskih otokov. London, 5. junija. Glede egejskih otokov se diplomatična pogajanja nadaljujejo. Anglija, ki nastopa za to, da Grčija dobi vse otoke, se sporazumlja z Nemčijo, ki hoče nekaj otokov Turčiji ohraniti. Vendar bo Grčija vsaj rodovitnejše otoke dobila. Drugo vprašanje pa je, ali naj Italija otoke, ki jih ima zasedene, vrne Turčiji ali velesilam kot »konkurzni masi«. Sicer pa Italija otokov tako hitro ne bo vrnila, ker je v Cirenajiki še polno turških čet. Vrhtega zahteva javno mnenje vsaj otok Rhodos za Italijo. Po pariških informacijah se tozadevna pogajanja med Italijo in Grčijo ugodno nadaljujejo in so že daleč uspele.

Vprašanje južnoalbanske meje. London, 5. junija. Pogajanja glede južnoalbanske meje med Italijo in Grčijo na eni in Italijo in Francijo na drugi strani so baje že ugodno zaključena.

Dnevne novice.

+ C. kr. deželni šolski svet. Danes je bila prva seja c. kr. deželnega šolskega

sveta po novi sestavi. Predsednik ekselencen baron Schwarz je pozdravil stare člane in novega člana, zastopnika učitelstva Adolfa Sadarja. Izstopivšemu članu ravnatelju Černivcu se je izrekla zahvala za njegovo mnogoletno delovanje v c. kr. deželnem šolskem svetu, ki se je zabeležila v zapisniku.

+ **Občinske volitve v Lešah** so se izvršile prav tako mirno kakor v Mošnjah. Vsi naši odborniki in namestniki so zmagali.

+ **Upravni svet dolenjskih železnic.** Namesto izstopivšega člana upravnega sveta dolenjskih železnic dr. Ivana Tavčarja je imenovan državni poslanec prof. Evgen Jarc kot zastopnik državne uprave.

+ **Pisatelj Rosegger je zapravil milost vsenemcev,** ker odločno obsoja divjanje »patentiranih Tevtonov«, proti katoliškemu nemškemu dijaštvu o Binkošti v Gradcu. Očitajo mu nedoslednost in neznačajnost, čeprav je pripomogel nemški šolski družbi do milijonov. Pravijo, da si pripravlja pot v gospodsko zbornico.

+ **Nerazumljivo.** Padec velikega goljufa Lukacs na Ogrskem ni zbudil v vodilnem avstrijskem nemškem časopisu pravega odmeva. Očividno je tem ljudem žal, da se je zgodilo nekaj, kar bi utegnilo razmere na Mažarskem temeljito sanirati. Čudno pa je, da niti tisti krogi, ki so se nekdanj v prvi vrsti zoper mažarsko gnjilobo bojevali, niso nad razkritji v procesu Lukacs-Desy in njihovimi posledicami nič kaj navdušeni. Vse moči so na delu, da bi se sedanji režim na Ogrskem kljub njegovemu moralnemu polomu vzdržal dalje, kvečjem v omiljeni obliki. Ostane naj na krmilu stranka, ki si je vlado v nesrečni ogrski deželi priseljavila s milijoni Ogrske banke in Hrvatski podarila Cuvaja. To je baje v interesu monarhije. Žalosten dokaz, da v Avstriji ne mislijo na izpremembo dosedanjega zistema, čeprav nam prizadeva vsak dan globlje rane. Zdaj priporočajo na Ogrskem »prehodno stanje«. To se pravi, da se hočejo merodajni krogi zopet zadovoljiti s slavno »fortvurtlarijo«. In vendar že slepec vidi, da nas ne more rešiti nič drugega, kakor radikalna in hitra operacija.

+ **»Die südslawische Frage im Habsburger Reich«** von R. W. Seton-Watson. (Scotus Viator.) Verlag von Meyer & Jessen, Berlin. R. W. Seton-Watson, znan pod psevdonimom Scotus Viator, uživa na Angleškem sloves najboljšeega poznavalca jugoslovanskega vprašanja in balkanskega problema. Pred dvema letoma je izšla njegova knjiga, ki je jugoslovanskemu vprašanju takorekoč šele položila temelj in jo sedaj dobimo v nemškem prevodu. Gotovo je, da bo najširše kroge, ki umejo nemščino, ob sedanjih političnih razmerah živo zanimala, zlasti še zato, ker popolnoma preurejen in spopolnjen prevod lahko smatramo za novo knjigo. Knjigi, ki je bila že, ko je izšla, veletakualna, so dogodki v svetovni zgodovini v kratkem času pripomogli še do večje aktualnosti v taki meri, kakor se je to šele redkokdaj pripetilo. Pisatelj razpravlja sicer samo o delu jugoslovanskega vprašanja — čeprav v uvodu obravnava to vprašanje kot celoto — namreč o Jugoslovanih, živčih pod žezlom Habsburžanov, vendar pa temeljito opisuje politično, narodnostno, kulturno in gospodarsko stran tega problema ter kaže jasno na važnost vprašanja za avstro-ogrsko monarhijo in vsled tega tudi za osred-

nje evropske države in za vso Evropo, tako da nam razloži in opraviči postopanje avstro-ogrsko monarhije za časa vojne na Balkanu. Jasno so naslikane že v izvirniku zemljepisne, narodopisne, zgodovinske in ustavne razmere Hrvaške, Dalmacije in Bosne, v obeh poglavjih pa, ki sta nemškemu prevodu dodani, se opis nadaljuje do najnovejše dobe in se rišejo prepričevalno vse dalekosežne posledice za habsburško državo ter je napravljena tudi že nekaka bilanca balkanske vojne s tem, da se pregnantno ugotavljajo iz vojne sledeča dejstva, možnosti, verjetnosti in neobhodnosti, vse to v kratkem povzetku. Zlasti zanimivi so nazori glede morebitne spremembe v državnopravni sestavi in vsled tega v bodočem mednarodnem stališču habsburške monarhije.

+ **Električna »Zarja«.** O deželnih električnih projektih je napisal v »Zarji« zastopnik tvrdke Siemens & Schuckert v Sarajevu g. A. Štebičianke, v katerih prodaja sodrugom svojo modrost in napada na koncu na grd način g. dr. E. Lampeta. Ne spuščamo se v polemiko; le na kratko omenimo, da so vsi podatki o projektih deželnege odbora, s katerim g. Štebičianka, napačni. Zanimivo bi pa bilo vedeti, v koliko je tvrdka Siemens & Schuckert sama v zvezi s temi članki svojega uslužbenca.

+ **Velikovski katehet Almer** se je popolnoma vdinjal nemško-nacionalnim organizacijam; postal je stalen slavnostni govornik pri njihovih prireditvah. Tako je tudi 1. t. m. govoril na obnem zboru šulferajnovih podružnic v Slovenski Bistrici. Slikal je slovanstvo nevarnost kakor pristen nemški zagrizenec in na podlagi svetega pisma in evangelija dokazoval, kako je vsakdo dolžan delati za sveto nemško stvar. Pozival je navzoče, naj gredo z zborovanja kot propovedniki in oznanjevalci nemške misli. Neizrečeno bi ga veselilo, ako bi s svojim govorom kaj doprinesel za prospeh nemštva, kakor ne bo nikdar pozabil ljubeznivega sprejema v Slovenski Bistrici, na tleh, na katere grozeče pritiska narodni nasprotnik. Almerjev govor ni zgrešil svojega cilja in župan Stiger in nadučitelj Schiestl sta se mu zahvalila za ogenj, ki ga je prinesel v Slovensko Bistrico. Saj bi človek nič ne rekel, ako bi Almer govoril tako na starih in pravih nemških tleh, s katerih bi Nemce kak drug narod izzival. Da, v takih razmerah je tudi duhovnikova dolžnost z vsemi močmi nastopiti za narodno, za ljudsko stvar. Toda, Slovenska Bistrica, gospod Almer, vendar niso nemška tla. Tu ne gre za izzivanje Nemcev z njih rodne grude, marveč obratno: Nemci se skušajo popolnoma polastiti stare slovenske zemlje in zadnjega Slovenca pregnati z njegove posesti, ako noče postati izdajalec lastnega naroda. V tak narodni boj pa ne spada katoliška duhovniška suknja, pa naj jo nosi tudi sam gospod Almer. Pa tudi dokazi iz svetega pisma in evangelija ne spadajo na take shode. Gospod Almer bi prav storil, ako bi ob svojih bodočih nemško-nacionalnih bojnih pohodih na slovenskih tleh ne nastopal kot katoliški duhovnik, marveč kot navaden hujšaka a la Malik ter se tudi posluževal argumentov, kakršnih se poslužuje le ta. Potem

ne bomo imeli nič proti njegovim nemško-nacionalnim nastopom.

— **Cesarski svetnik Franc Doberlet,** načelnik Kranjske zveze gasilnih društev, je radi svoje visoke starosti odstopil.

— **Iz škofje Loke.** Cesto Škofja Loka—kolodvor so pričeli graditi pretekli teden. Ko bode dograjena, se bo promet Škofje Loke precej povzdignil. — Starološko cerkev so zelo lepo preslikali. Tudi oltarji se bodo popolnoma prenovili.

— **Zrelostne izkušnje na idrijski realki** bodo dne 9., 10., 11. in 12. t. m. Priglasilo se je 25 kandidatov.

— **Ljudsko šolstvo.** Imenovani so: Amalija Sever, Dobrova; Marija Zakrajšek, Metlika; Ivan Primožič, nadučitelj, Mekinje; Friderik Kosin, Gorenje Jezero; Anton Krištof, Radomlje; Gabrijela Šimec, Zalog; Avgusta Klančar, nadučiteljica in Angela Kenda, Kamnik; Adam Draxler, Planina pri Črnomlju; Felicita Poljšak in Julijana Luschützki, Suhor; A. Cerar, Čeruč; Kunaver in Lončar, Marija Vider in Milan Vencav, Spodnja Šiška; Friderik Dermelj, nadučitelj, Višnja gora; Terezija Furlan, Šmartin pri Litiji; Marija Hirschmann, Ambrus; začasno se vpokoji Ana Movs; A. Ambrožič je nastavljen pri prvi mestni deški šoli v Ljubljani; stalno mesto suplenta se opusti. Julija Kalin se premesti na Podkraj. Na ljudski šoli na Viču se ustanovi mesto veroučitelja; v Malem Slatniku se ustanovi dvorazrednica; urede se šolske razmere na Planini pri Rakeku; ustanovi se dvorazrednica v Stranjah. V Knežaku se zgradi nova štirirazrednica, tudi za Bač.

— **Postajenačelnik v Postojni, Franc Cvek,** je imenovan za načelnika v Opatju.

— **Igle na ženskih klobukih na železnih prepevane.** Glasom odloka c. kr. železniškega ministrstva od 18. aprila 1913, št. 6489, je prepovedano na avstrijskih železnih nositi v klobukih nezavarovane igle. Osebe, ki kršijo to prepoved, se morajo izključiti od vožnje in zapadejo kazni od 2 do 200 kron ali zaporu od 6 ur do 14 dni.

— **Smrt v tujini.** Iz Amerike poročajo: Umrl je v Jolietu rojak Anton Samec, star 26 let, doma iz Šmarja na Dolenjskem. Istotam je umrl rojak Mihael Likovič, star 38 let, iz župnije Dragatuš na Dolenjskem. Popolnoma zmečkalo je v rudniku Ely Min. rojaka Antona Pogorelca. Zapušča soprogo in osem otrok. V Jolietu je umrl 40 let stari rojak Štefan Kochevar. V Waller Harison Co. Tex je umrl Slovenec Jože Goltnik, rodom Štajerc, star 37 let. V Chistolmu je umrla gospa Margareta Korbar.

— **Požar.** Na Lancovem pri Radovljici je v noči od srede na četrtek izbruhnil pri g. županu Ivanu Dorniču velikanski požar, ki je povzročil ogromno škodo.

— **Novice iz Kranja.** Dne 5. junija, ob štirih zjutraj je umrl pod mestom kramar Peter Bajželj. — Trafika, ki je bila v gostilni »Pri Triglavu« pod mestom je prenehala, ker jo je finančna uprava opustila. Letošnje pismene zrelostne izkušnje na tukajšnji gimnaziji se prično prihodnji ponedelek, dne 9. t. m. — Poljedelsko ministrstvo na Dunaju je z odlokom št. 14.991 g. T. Pavšlarju podaljšalo koncesijo za veliko električno napravo na Jami pod Kranjem do konca leta 1915.

Gospod Jakob se je najprej približal neki čisto neznani duši, nekemu bivšemu paganu z Nove Gvineje, ki je na smrtni postelji prejel sveti krst. Lažje mu je bilo prositi tujca kot domačina po dogodkih, katere je doživel v svojem kraju. Zamorec je bil z veliko prijaznostjo pripravljen ustreči tujemu gospodu, a kaj, ko se je izpreobrnil šele na smrtni postelji in ni imel veliko zasluženega za nebesa. Komaj toliko, da so se mu odprla nebeška vrata.

Prišel je nek samomorilec, ki se je skesal, ko mu je dobesečno voda tekla v grlo. Utopil se je namreč v Donavi. Gospod Jakob je bil srčno vesel, da se je izpreobrnil v zadnjem trenutku, a ni se mogel odločiti, da bi ga poprosil miloščine.

Potem je prišel Jože iz Sloke beke, katerega je v hribih zmečkal hlod. Bil je ravno poprejšnjo nedeljo pri spovedi in desna skodelica je pri njem zmagala. Gospod Jakob se je srčno razveselil, ko ga je zagledal, nagovoril ga je in Jože je bil istotako vzradoščen, a ko ga je poprosil za tri lote dobrih del, se je Jože naredil kot da bi ga ne slišal, poslovil se je naglo in odšel v nebesa.

Kdo bi mu zameril! Saj se je moral s trdim delom, z drvarenjem v Črnem ložu, prislužiti nebeško veselje.

Tako je šlo vedno naprej. Eden ni imel sam dovolj, drugega se ni upal prositi, tretji ni imel časa ustreči. Gospodovo koprnenje je pa naraščalo vedno bolj in njegova bolest je postajala vedno bolj pereča. Tu se je zgodilo štirinajsti dan, odkar

je stal gospod Jakob pred nebeškim mostom, da je prišla gori s sveta Črtaličeva Manica iz Podglobeli v Grobeljski fari na Dolenjskem, katero je gospod Jakob, ko je bil za kaplana v Grobeljih, pripravil za prvo sveto obhajilo. Spoznal je je takoj, ker je bila ravnotako lepa in nedolžna, kakor takrat in ravnotako resno-veselo je izgledala. Pa je bilo že od tega nad štiri deset let!

S sabo je imela precejšnjo košarico dobrih del, napak in slabosti pa malo ali skoraj nič. Kako bi tudi utegnila grešiti! Očeta ni poznala, nikdo ni vedel in tudi njena mati ji ni hotela povedati, kako se je imenoval. V bolesti je bila utrjena od prvih slakov, trdo življenje je bil njen delež in sladkosti sveta so ji bile neznanja knjiga. Delala je in trpela, prijatelja ni imela med ljudmi, vendar ni nikdar celo njeno življenje nezaupanje do bližnjega seglo v njeno srce. Nikdar ni zaklenila danice, katero je podedovala po materi, ako je zvečer na trati pred hišo lupila krompir, ni nikdar, ko se je stemnilo, postavila locanje v vežo, ampak je pustila čez noč kakor je bilo. Tako zaupanje je imela v človeštvo, da ji ni niti trenutek stopila v srce misel, da bi jo mogel kdo okrašiti! In res, Bog ni dopustil, da bi ji hudoben človek storil krivico, kajti človek je dober samo, ako s celo silo verujemo vanj. Bog, ki je preprostim obljubil nebeško kraljestvo, je tudi Črtaličevi Manici odprl na stečaj rajska vrata.

Tudi Manica je takoj spoznala go-

spoda Jakoba, kajti celo življenje se ga je spominjala in vsak večer je zanj molila. Niti trenutek ji ni preširna misel stopila v dušo, ko ga je zagledala, da mora pred nebeškimi vratmi takorekoč prositi miloščine. Njeno veselje je bilo čisto in veliko, ker je občutila do njega velik dolg hvalnosti, celo življenje je molila, da bi se mogla še enkrat zahvaliti in umrla je s tem gorečim koprnenjem in srcu:

To pa zato

Hodila je v šolo, rastla je naglo in bujno kot beka ob vodi, toda njen razum se je razvijal počasi. Drugi otroci iz njene razrede so znali že polovico katekizma, ko se je ona šele s težavo naučila očenaš in češčenamarijo, pa še tega ni veliko razumela. Samo to je razumela, da ne sme nikomur storiti hudega, ker tudi njo boli, ako ji kdo stori kaj hudega, in ker smo vsi otroci istega Boga v nebesih.

Toda gospod kaplan v Grobeljih je bil natančen gospod, ki ni pustil otroka k obhajilu, ako ni znal vsaj polovico katekizma. Polovica otrok je šla k prvemu svetemu obhajilu, drugo leto pa druga polovica, zaostali so samo Francelj, Boštjan in Luka, pa Erbežnikova Katra, ki so bili najbolj poredni, pa Črtaličeva Manica, ki ni znala katekizma.

Tretje leto je prišel gospod Jakob za kaplana v Grobelje. Manica je bila močna in razvita, da je z lahkoto nesla pol mernika rži v malin, katekizma se pa ni mogla naučiti. Plakala je cele noči, ker je mislila,

da nikdar ne bo smela k prvemu svetemu obhajilu, a gospod jo v šoli pokliče k mizi, vpraša s katekizma; veliko ni znala odgovoriti, a gospod se ni jezil; prijazen ji je rekel:

»Pojdeš k svetemu obhajilu, dobro si pripravljena, četudi vsega ne znaš, pa imaš toliko več ljubezni do Boga. Ostani vedno takala!«

Te besede si je zapomnila Manica celo življenje. Gospod Jakob je bil kmalu predstavljena na Gorenjsko, toda Manica ga ni pozabila nobenega dne.

Gospod Jakob pristopi k Manici ter jo poprosi:

»Daj mi tri lote dobrih del!«

Manica ni bila niti presenečena, niti v zadregi, nobena samozadovoljna misel ni segla v njeno srce, da jo gospod prosi za dobra dela in najmanjša sebičnost ni skalah njene duše. Z istim naravnim izrazom glasu odvrne:

»Tukaj jih imate, kar jih je v košarici, pa si izberite, kolikor vam jih je potreba. Nad petdeset let sem trpela na zemlji; če nama zmanjka, se vrnem pa zopet doli, da si še kaj pridobim. Saj še ni zmanjkalo trpljenja na zemlji, hvala Bogu!«

Nebeška vrata so se odprla, gospod Jaka in Črtaličeva Manica sta vstopila v rajsko veselje in v zboru svetnikov je zavorila večna pesem na slavo Bogu pravičnemu in usmiljenemu.

Konferenca sodalitatis za ribniško dekanijo bo v sredo, dne 11. junija ob pol 11. uri v Val. Poljanah.

— **Ostuden Nepal.** Z ozirom na notico, priobčeno pod tem naslovom, izjavljamo, da g. deželni glavar dr. Šusteršič ni s to notico v nobeni zvezi. Podatke smo dobili od njegove pisarne in ponavljamo, da so vseskozi resnični. Sklepna opazka notice je pa uredniška, ker ne le dr. Šusteršič osebno, marveč tudi njegova pisarna odklanja vsako reklamo.

Nošnja društvenih znakov v šoli. C. kr. deželni šolski svet je prepovedal z odlokom z dne 19. maja t. l., št. 2987, vsem učiteljem in veroučiteljem med izvrševanjem njihove službe v šoli nositi na vidnem mestu vse društvene znake.

— **Aretacije v Dalmaciji.** V Šibeniku so dne 4. t. m. zaprli Josipa de Filippisa, c. kr. finančnega višjega respicienta v pokonu, ker da je govoril proti avstrijski politiki. — Iz Splita pa poročajo, da so v ponedeljek tam izpustili iz ječe Ljubomira Petrića, tožnega zaradi razžaljenja veličanstva, potem ko je bil položil 3000 K varščine.

— **Vohunstvo v Sarajevu.** Pri poslancu Grdjiću je bila hišna preiskava in Grdjić pozvan na redarski urad, ki ga je zaslusal, a pustil na svobodi. Govori se, da je Grdjić zapleten v vohunstvo.

— **Hišne preiskave v Gdinju.** Prošli petek je bila hišna preiskava v stanovanju dijaka Antona Čurina v Gdinju. Zaplenili so nekaj spisov. Čurin je bil pred par meseci o priliki Jukičevega atentata obnemel z Alfrevičem in Filipičem aretiran in zaprt.

— **Vojaško veteransko društvo na Brezovici pri Ljubljani** priredi v nedeljo, dne 8. junija v prostorih g. Franca Velkavrha, trgovca in gostilničarja (po domače pri »Škaudru«) na Brezovici pri Ljubljani veliko društveno veselico. Društvo bode preskrbelo slavnemu dobrodošlemu občinstvu in prijateljem društva raznotere zabave, kakor s šalivo pošto, šalivo dražbo, srečolovom, s streljanjem za stavo, s spuščanjem zrakoplova prosto zabavo in drugo. V mraku umetniški ogenj. Razen lepega sprehoda iz Ljubljane po lepi tržaški cesti na Brezovico, so tudi k temu primerni železniški vlaki iz Ljubljane na Brezovico, in sicer: Prvi odide iz Ljubljane ob 1. uri 6 minut in drugi ob 1. uri 18 minut popoldne. Še primernejši vlaki odhajajo tudi zvečer v Ljubljano. Prvi odide iz Brezovice ob 6. uri 8 minut, drugi ob 7. uri 11 min., tretji ob 9. uri 25 minut in zadnji ob 11. uri 31 minut ponoči.

— **Izgubljena denarnica.** Med vožnjo od Turjaka do Škofelje se je izgubila denarnica z nekaj denarjem. Najditelj naj jo izroči proti primerni nagradi v hotelu »Stadt Wien«, v pisarni dr. Zirovnika.

Primorske vesti.

p **Zidarji letos brez posla.** Zidarji iz goriške okolice so letos skoro vsi brez dela. Zidarskih zaslužkov je sploh letos na Goriškem tako malo, kakor jih že mnogo let ni bilo. Mojstri, ki so imeli včasih po 300 do 400 delavcev, jih imajo letos komaj po 20 do 30. Mnogi so se poprijeli kmečkega dela. Vzrok pomanjkanja zidarskega dela je denarna mizerija.

p **Duhovnik na eni župniji 58 let.** G. Josip Mašera, vikar v št. Mauru, je starosta slovenske duhovščine v goriški škofiji. Šteje 84 let. Najbolj zanimivo je dejstvo, da je v št. Mauru nepretargoma že celih 53 let. Je pa še čil in krepak in tamošnje ljudstvo ga ima kot za svojega »očka«.

p **Za mladino v Gorici.** Prihodnje šolsko leto se otvori v Gorici slovensko sirotišče. Obenem otvorijo slovenski dekliški zavod za učenje in dijakinje, ki obiskujejo slovenske šole v Gorici. Zavod bodo vodile šolske sestre in bo imel namen vzgajati dekleta v krščanskem in narodnem duhu. Zavod bo polagal važnost tudi na telesno vzgojo ženske mladine.

p **82 letni starček — arestant.** V kaznilnico v Gradišču so prepeljali iz zaporov v Gorici 82 let starega Valentina Jazbeca iz Komna. Pri letošnjem prototnem zasedanju je bil obsojen radi tatvine in sleparstva na tri leta ječe. Čuden starček!

p **Nov parnik.** Parobrodna družba D. Tripkovič v Trstu ima sedaj 28 parnikov, med temi 15 velikih prekomorskih. V sredo je zdrknila v morje pri Sv. Roku pri Trstu velika ladja »Numidijs«, ki bo last Tripkovičeve družbe. Ladja bo imela stroj za 2500 konjskih sil, kar bo dalo 11 milj brzine na uro; vsebine pa ima 8250 tonelov.

Koroške novice.

k **Krematorij v Celovcu.** Celovski župan dr. Metnic je na nekem volilnem shodu v Celovcu povedal, da ima občina že določen prostor za zgradbo sežigališča za mrljice. Sam pa, je rekel, se bo dal pokopati po — starem obredu. Celovška občina si tak šport že sme dovoliti, ker je v dvakratnih obrokih najela 18 milijonov K posjila, za katerega mora jamčiti dežela.

k **Nove maše na slovenskem Koroškem.** Prvo sv. mašo bodo darovali letos sledeči Slovenci: Kandut Ciril dne 20. julija v Malošah; pridiguje g. Andrej Sadjak. — Malej Ignac dne 27. julija v Šmihelu nad Pliberkom; pridiguje g. dr. Rožman Gregor. — Zulechner Feliks dne 20. julija v Mohličah; pridiguje g. Hribar Josip.

k **Reprezentiran** je na slovensko župnijo Brnca pri Beljaku g. Franc Lasser, kn. šk. dvorni kaplan v Celovcu.

Stajerske novice.

s **Dva vojaška samoumora na en dan.** V Franc Jožefovi vojašnici v Gradcu se je 5. t. m. zjutraj ustrelil infanterist Bergmoser; zadel se je s kroglo iz službene puške kraj srca. Opoldne istega dne pa se je v ravnotej vojašnici ustrelil neki infanterist 12. stotnije 7. pešpolka. Zadel se je v vrat. Umirajočega so ga spravili v vojaško bolnišnico.

Razne stvari.

Zaročenkin oče ga je spoznal. Še kot mlad častnik generalnega štaba je bil Redl zaročen s hčerko generala, ki je načeloval važnemu oddelku generalnega štaba. O prvem Božiču, ki sta ga zaročenca skupaj praznovala, je Redl zaročenki podaril dragocen nakit z brilianti, dočim mu je nevesta dala le dvanaestorico žepnih robčkov, ki jih je bila sama navezala. Družina generalova namreč ni imela posebno veliko lastnega premoženja. Generalu drago darilo ni zelo ugajalo; zdelo se mu je, da ni v pravem razmerju z dohodki mladega častnika. Šel je k zlatinarju in tam zvedel, da je Redl kupil nakit na obroke. Doznan pa je tudi, da se je Redl zaničljivo izražal o darilu svoje zaročenke, češ, da take malenkosti ne more rabiti. To je očeta potrdilo v mnenju, ki ga je itak že imel o svojem »bodočem« zetu, katerega je smatral za breznačajneža. Po hudem boju z ženo in hčerko se je generalu posrečilo zaročeno razdreti. Še mnogo let pozneje je dekle obžalovalo, da je zavoljo očeta izgubilo tako sijajno partijo. Ostala je neomogućena. Oče je umrl kot brigadir v Gradcu. O Redlu je sodil prav!

Vnukinjo živo pokopala je v Windisch Ritzu pri Berlinu 60letna Richter. Pokopala je štiriletno hčerko svojega sina ob robu nekega gozda. Ko so stražen čin babice čez eno uro zasledili, je bila deklica že mrtva. Babica, ki se ji je moralo zmešati, je rekla, da hoče še ostala dva otroka svojega sina umoriti.

Strašna vročina, viharji, strela ubila veliko ljudi. Iz Berlina se poroča, da znaša vročina v Berlinu 35° C. Iz Cele Nemčije dohajajo poročila o strašnih nevihtah. Iz Lötzena na zahodnem Pruskem poročajo, da je na vojaškem vežbališču Arys zadela strela 24 vojakov pešcev, pet jih je umrlo, 19 jih pa leži nevarno poškodovanih v lopnem lazaretu. V okolici Koblenza se je utrgal oblak, kar je povzročilo, da je dolina med Koblenzom in Rehnsmom popolnoma opustošena. Železniški tir je zasut z naplavo dva metra visoko, vsled česar so morali promet prekiniti. Voda je poplavlila ceste v Rehnsmu. Na stotine ptujcev je moralo v Koblenzu ostati, ker se niso mogli naprej po železnici peljati. Strela je ob tem viharju ubila 6 oseb, toča, ki je padala 20 minut v okrožju Eiffel, je žestev popolnoma uničila, tudi v vinogradih ob zgornji Reni so napravili viharji velikansko škodo. V Solu na Tirolskem je strela udarila v drevo, pod katerim so tri osebe vedrile. Dve sta bili takoj mrtvi, tretja pa nevarno poškodovana. Vojaškega stražnika Vlacava Howrana pri Litomericah (Češko) je ubila strela. V Bilki - Szlachecki pri Lvovu je pa 4. t. m. ob hudi nevihti strela zadela osem oseb, pet jih je bilo takoj mrtvih, tri so nevarno obžgane.

Cela vojska proti roparjem. Ob rumunski meji blizu Brašova na Sedmograškem rokovanjca že delj časa tolpa dvanaestorice rumunskih tolovajev, oboroženih od pet do glave. Izvršila je v Rumuniji in na Sedmograškem celo vrsto drznih ropov ter postrelila mnogo orožnikov, ki so jo zasledovali. Zdaj je poslala ogrska vlada proti roparjem sto orožnikov in dva bataljona pehote, rumunska pa 120 orožnikov in štiri pehotne bataljone. Ta vojska bo roparje pri Predealu obkolila in jih prijelazila ali mrtve.

Redlov naslednik. Za načelnika generalnega štaba 8. armadnega zbora bo imenovan polkovnik generalnega štaba Ljudevit Sündermann, kakor poroča »Bohemia«.

Briand ponesrečil. Avtomobil bivšega francoskega ministrskega predsednika Brianda je prekučil v vasi Chaignes neki tovorni avtomobil. Briand, njegov šofer in šofer tovornega avtomobila so ranjeni. Briand je precej nevarno ranjen. Njegov avtomobil je popolnoma razbit.

Zadnje vesti.

AFERA REDL ČEDALJEBOLJ ŠKANDALOZNA.

Dunaj, 6. junija. V večerajšnji seji budgetnega odseka je poslanec Seitz kritiziral odgovor ministra Georgija na interpelacije glede Redlove afeze. Minister najbistvenjših točk ni pojasnil. Redl je glasom ministrove izjave čisto slučajno prišel na Dunaj in vojaška oblast je isti dan čisto slučajno njegovo krivdo dognala, ga je pa pustila cel dan pri miru in ga šla šele opolnoči aretirat, se pa nato oddaljila, da si je vedela, da se hoče sam usmrtiti, in se vrnila, ko je bil mrtev. — »Zeit« piše, da je Georgijev odgovor napravil neugoden vtis. Vojaška komisija ima na samoumuru gotovo precej krivde. Afera z dr. Pollakom je jako misteriozna. Redl je že 14 let živel daleč čez svoje razmere, kar bi bilo jako čudno, če ne bi bil že takrat izvrševal špionaže. Da Redl ni imel zvez z Jandričem in nima komplicov, se morebiti ne da dokazati, s tem pa še ni rečeno, da teh zvez ni bilo. Minister pa je večeraj izdal, da je Redl tudi za druge države vohunil. Izjavo Georgija kritikuje sploh vse časopise. »Arbeiter-Zeitung« je bila zaradi tega konfiscirana. — »Zeit« poroča iz Zagreba, da se je prva sled Redlovega vohunjenja zasledila v Zagrebu. Tu so namreč nedolgo tega aretirali nekega Kopp-Keppa, ki je Finec po rodu, in se je v Zagrebu izdajal za agenta neke tuje zavarovalnice. Stotnik-avditor dr. Kresnik je dognal, da je ta mož vohun in da je v zvezi s špionom Bravura v Budimpešti, ki se je izdajal za »profesorja jezikov«. Pri Kopp-Keppu so našli korespondenco, na podlagi katere se je obrnil sum vohunstva na Redla. Morebiti so s tem v zvezi tudi aretacije nekih častnikov v Zagrebu, o katerih se govori. Vest, da so aretirali tri višje častnike na Dunaju, se vzdržuje.

Peterburg, 6. junija. »Ruskaja Molva« piše, da je Redl tako za časa aneksijske krize, kakor tudi ob sedanjih balkanski krizi s svojo špionažo Rusiji izredno veliko koristil. Rusija je bila v vsakem momentu o najmanjši izpremembi v avstro-ogrski armadi ohveščena, kakor tudi o njenem razmeščanju na meji in o vojnih načrtih, tako da je Rusija po tem uravnavala tudi svoje diplomatično postopanje. Ker je Avstro-Ogrska videla, da Rusija vsako njeno vojaško odredbo paralizuje, ni mogla tako nastopiti kakor bi želela in je zato morala v bistvenih rečeh velikokrat popustiti.

Peterburg, 6. junija. Samoumor ritmojstra Kuzmina je brezdvoma v zvezi s špionažo.

KONFERENCA POSLANIKOV IMA UGODNE REZULTATE.

London, 6. junija. (Reuter.) Včerajšnja konferenca poslanikov je trajala dve uri in pol. Prihodnja seja se vrši v ponedeljek. V seji se je dosegel znaten uspeh glede albanskega statuta, južne meje Albanije in egejskih otokov. Poslednji dve vprašanji tvorita nekaj junktim, ker bo vedenje Grčije z ozirom na južno mejo Albanije odločilno vplivalo na odločitev velesil glede egejskega otočja. Kar se južnoalbanske meje tiče, je verojeten kompromis med italijanskim in francoskim stališčem. Ako se ti pogoji uresničijo, dobi Grčija večino egejskih otokov. Turčiji ostaneta otoka Imbros in Tenedos pred vhomom v Dardanele. Thasos dobi Bulgarija. Otokov nasproti maloazijski obali Grčija ne sme utrivati, niti za brodovno bazo uporabljati. Od Italije okupirani otoki se vrnejo Turčiji, kakor hitro izpolni pogoje lozanskega miru, nakar jih velesile najbrže odkažejo Grčiji. Glede Albanije je Francija, kakor se govori, pristala na to, da Korica pripade Albaniji in da se neha grška meja pri rtu Fteliji. Glede spora med zavezniški konferenca ne bo zavzela nobenega stališča, pač pa o njem neobvezno debatirala.

CAR FERDINAND ZA MIR.

Sotija, 6. junija. Car Ferdinand je pod vplivom Rusije proti vojski. Demisija Gešova je taktična poteza. Ni izključeno, da Gešov obdrži ministrsko predsedstvo. Vsekakor je upanje na mirni sporazum med zavezniški ojačeno.

POZIVI V GRČIJI.

Atene, 6. junija. (Oficielno.) Pozval se je pod orožje letnik 1913.

GRŠKI DEMENTI.

Atene, 6. junija. (Oficielno.) Vest, da so grške oblasti zaprle v Kastoriji 266 in v Lerinu 471 Bulgarov, je izmišljena.

NOVE LAŠKE ČETE ZA TRIPOLIS.

Milan, 6. junija. Iz vseh delov dežele so signalizirani transporti čet proti staniščem na jugu. Govori se, da se namerava velika ekspedicija v Cirenajko, da se odpor beduinov končno zlomi.

BUDGETNI ODSEK.

Dunaj, 6. junija. V budgetnem odseku se ima danes glasovati o dodatnem predlogu, naj se v okviru budžeta določi 17 milijonov kron za regulacijo železničarskih plač, 30 milijonov kron pa za uradniško pragmatiko. Vlada je odločno proti. Finančni minister Zaleski je zahteval, naj se budgetna leta odslej začenjajo s 1. julijem, ker je 1. januar praktično z velikimi težavami združen. Naznanil je nadalje velikopotezni program za izpolnitev telefonskega omrežja.

OGRSKA KRIZA.

Budimpešta, 6. junija. Semkaj je dospel danes predsednik magnatske zbornice baron Josika, ki bo od cesarja sprejet v avdienco.

GEZA JOSIPOVIĆ — BODOČI HRVATSKI BAN?

Dunaj, 6. junija. Cuvajev naslednik bo najbrže dosedanji hrvaški minister Geza Josipović, ki bo stopil kot ban na čelo nove ustavne vlade in skušal oživeti staro unijonistično stranko in pritegniti k njej tudi del koalicije.

DVA SRBA RADI VOHUNSTVA OBSOJENA.

Tomešvar, 6. junija. Tu sta bila obsojena kemik srbskega vojnega ministrstva Peter Živković in blagajnik srbskega naučnega ministrstva Jovan Jovanović zaradi špionaže na Ogrskem prvi na deset, drugi na osem mesecev ječe.

LAŠKI ŠKANDAL.

Rim, 6. junija. Zaradi večmilijonskih sleparij pri gradbi justične palače so vsled rezultata parlamentarne preiskovalne komisije odložili svoj mandat poslanci Mosca, Abignente in Luzatto (slednji zastopa okraj Sv. Danijela v Furlaniji.)

ZAROTA V INDIJI.

London, 6. junija. V Dartsalu v Indiji so zaprli 48 Bengalov, ki so se zarotili, da povzročijo klanje med angleškimi častniki in Evropejci.

USTAVLJENA PREISKAVA PROTI ČASTNIKU.

Trst, 6. junija. Preiskava proti nadporočniku Klariču, ki je bil osumljen, da je na poti iz New-Yorka v Trst zastupil pevko Felbinger, je ustavljena.

SUFRAGETKE POŽIGAJO DALJE.

London, 6. junija. Včeraj ponoči so sufragetke zažgale vojaško skladišče v Liverpoolu. Ranjen ni nihče. Ognjegašci so imeli veliko dela, da so rešili sto konj, ki so se v skladišču nahajali.

VELIKI ŠTRAJKOVSKI IZGREDI.

Stettin, 6. junija. Štrajkujoči delavci v predmestju Frauendorf so napadli delavaljne delavce in enega izmed njih zabodli. Nato so naskočili tovarno. V spopadu, ki se je vsled tega med delavci in policisti, ki so prihiteli na lice mesta, razvil, so padli od obeh strani strelji in je bilo ranjenih 10 policajev ter 60 štrajkovcev.

Ljubljanske novice.

lj **Na komerzu slovenskega katoliškega dijaštva** povodom katoliškega shoda nastopi skupni visokošolski bogoslovski zbor pod vodstvom gosp. dr. Kimovca.

lj **Slovenska umetniška razstava.** Pregled za povabljenе goste se vrši v soboto, dne 7. t. m. ob pol 12. uri popoldne. Od 2. popoldne naprej je razstava odprta za splošen obisk.

lj **Poročil se bode dr. Jos. Tomšič,** družabnik pisarne dr. Danila Majarona v Ljubljani, z gospico Kunstljevo, hčerko veleposestnika in veletrgovca na Vrhniki.

lj **Občni zbor ljubljanskega prostovoljnega in reševalnega društva** bo jutri zvečer ob 8. uri v Mestnem Domu.

lj **Šentjakobsko prosvetno društvo** priredi društveni izlet na Vrhniko dne 22. junija. Toliko v odgovor na razna vprašanja. Natančnejša pojasnila se dobe za sedaj v društvenih prostorih.

lj **Brez sramu.** »Slovenski Narod« je v svoji sobotni številki napadel nečuvno podlo dr. Dolšaka, ker je postal deželni zdravstveni tajnik z letnimi dohodki 5927 kron. Svobodomiselnica licemerna sodrga je brez vsakega sramu in gotovo ne pove svojim svobodomiselnim bebcem, da do biva ljubljanski magistratni svetnik ekstra statum dr. Milutin Zarnik, to se pravi, da je postal svetnik, ko pravzaprav še ni bil na vrsti za to, letne plače 6700 K, da do biva ravno toliko magistratni svetnik ekstra

statum Evgen Lah, ki niti doktor ni, in da dobiva ljubljanski magistratni svetnik ekstra statum vit. Bleiweis pl. Trsteniški, ki tudi ni doktor, plače 6100 K na leto, mestni knjigovodja Fran Trdina, ki tudi ni doktor, pa celo na leto 7900 K.

Izlet v Strunjan in v Trst. Za nedeljski izlet tobačnega delavstva v Strunjan in v Trst se še lahko udeleženci prijavijo. Poseben vlak se odpelje iz Ljubljane, južni kolodvor, dne 7. junija ob 11. uri 25 minut ponoči (ne 52 minut kot je pomotoma tiskano v »Glasniku«) in pripelje v Brezovico ob 11. uri 35 minut ponoči. Z Brezovice se odpelje vlak ob 11. uri 40 minut in se pripelje na Brezovico ob 10. uri 38 minut zvečer, z Brezovice pa ob 10. uri 44 minut in se pripelje v Ljubljano ob 10. uri 55 minut zvečer.

Ij Občni zbor »Ljudske kuhinje«. Mnogo naprav imamo v Ljubljani, ki brez šuma in hruma izvršujejo toli potrebno karitativno in socialno delo usmiljenja. Med najvažnejše take naprave prištevamo po pravici »Ljudsko kuhinjo«, ki deli telesno hrano, pa tudi moralno oporo revnim in pridnim dijakom. Predsednik prof. Kržič je pozdravil zborovalce ter naglašal, da je naloga občnega zbora, dati račun o gospodarstvu, obenem pa hoče opozoriti širšo javnost, da se še bolj zanimlje za to dobrotno ustanovo. Zahvali se marljivim odbornikom in zlasti skrbnim odbornicam, ki tako spretno, vztrajno in umno vodijo gospodinjstvo v »Ljudski kuhinji«. — Kanonik dr. Čekal je kot društveni tajnik poročal o novih napravah in o številu podpiranih dijakov; prvi semester jih je bilo podpiranih 90, v drugem semestru pa 81. — Blagajničar g. rač. ofic. Gruber je podal račun za preteklo leto 1912. Prometa je bilo čez 80.000 K. Člani odbora, ki so temeljem pravil izstopili, so bili po predlogu ravnatelja dr. Lesarja soglasno zopet izvoljeni za bodočo upravno dobo. — Ob sklepu je predsednik blagotvorni zavod zopet priporočal naklonjenosti občinstva, poudarjajoč, da imajo dijaki sedaj dokaj boljšo potrebo in lepše prostore, nego svoj čas. »Ljudska kuhinja« je tudi v socialnem oziru neobhodno potreben zavod, zato naj bi redni člani redno plačevali svoje doneske, drugi prijatelji revnega dijaštva pa naj bi se spominjali »Ljudske kuhinje« ob raznih veselih dogodkih.

Ij Salezijanski zavod na Rakovniku napravi v nedeljo, 8. junija, izlet za svoje gojence v Postojno. Odhod iz Ljubljane ob 5. uri zjutraj, vstop v jamo ob tri četrt na 11 dopoldne, povratek v Ljubljano ob 6. uri zvečer. V Postojni bo godba po kosilu koncertirala in telovadci bodo proizvajali svoje vaje. Ravnateljstvo južne železnice na Dunaju je za male izletnike znatno znižalo voznino, ministrstvo za poljedelstvo pa dovolilo brezplačen vstop v jamo.

Ij Zanimiva obravnava se je vršila danes pri tukajšnjem sodišču. Obtožen je bil trgovec Spreitzer radi nekkih manipulacij s špiritom na škodo mestnega užitniškega urada. Trg. Spreitzer je bil obsojen v dvamesečni postrežni zapor, njegov hlapec na tri mesece, nekki trgovski pomočnik pa na 14 dni.

Ij Poškodba. Dne 4. t. m. se je magistratni sluga Anton Kotnik peljal z motorjem proti D. M. v Polju. Med potjo je počila cev, kolo se je odtrgalo in Kotnika je vrglo raz motor, tako da si je pretresel možgane in si rebra polomil. Prepeljali so ga v deželno bolnišnico.

Ij Društvo slovenskih profesorjev v Ljubljani priredi v soboto, dne 7. t.

m. ob 8. uri zvečer v gostilni »Zlatorog« (Gospodarska ulica) sestanek, na katerem poroča društveni predsednik o stanju službene pragmatike.

Ij Nogometna tekma: Hrvatski gradjanski športklub — Ilirija I. Včeraj smo obljubili priobčiti nekaj rezultatov od tekem, ki jih je izbil Hrvatski gradjanski športklub s sledečimi moštvii: s Hrvatskim akademčnim športklubom 2 : 1 v prid Haška, s splistkim Hajdukom 2 : 3 in klubom Dunavska Flotila iz Novega Sada 0 : 1 v prid »Gradjanskega športkluba«. Iz teh rezultatov se razvidi, da je moštvo tega kluba močnejše nego moštvo Ilirije, kajti kakor znano, je bilo moštvo Ilirije v Zagrebu tepeno od Hrvatskega akademčnega športkluba 9 : 1. Gradjanski pa samo 2 : 1. Ker se je pa moštvo Ilirije od tega časa precej popravilo in je tudi Gradjanski v najboljši formi, bo imelo ljubljansko občinstvo veselejši športni užitek. Torej v nedeljo vsi k nogometni tekmi!

Ij Aretacija. Brezposelna Ana Turk iz Medvod in Martin Potočnik iz Dobrunj imata že dlje časa razmerje. Zadnji čas sta bila oba v bolnišnici. Turkova je okrevala in šla stanovat na Zabjak št. 3. Potočnik pa je ostal še v bolnišnici. Sinoči mu je srce zahotelo k izvoljenki in ušel je iz bolnišnice, seveda v bolniški obleki. Ko se je informiral v hiši, kje Turkova stanuje, je šel v stanovanje in dobil za vratni izvoljenko z nekim železničarjem. Nastal je ogenj v strehi in ko je železničar odnesel pete, se je začel prepri med ostalima, pri katerem sta pomagali še dve drugi ženski. Parček je bil končno aretovan, pomagalki prepri sta bili obsojeni pa vsaka na 8 kron globe. Za tako posredovanje se v drugič gotovo ne bode priporočili.

Ij Majnikov izlet. Sinoči so se zagrebški srednješolci pod nadzorstvom svojih profesorjev odpeljali na majnikov izlet v Bohinj.

Ij Javna varnost? Včeraj je prišel v gostilni v središču mesta nek moški, ki je bil tako neroden in menda tudi slaboumen, da je morala natakaraica po stražnika. Ko je naletela na prvega, ki ga je dobila, ji je ta kratkomalo odgovoril: »To ni moj rajon.« Natakaraica je potem letala in letala in ne vemo, kje ga je končno dobila in kako se je stvar izvršila. Menimo, da bi bilo prav, da bi pri državni policiji v takih slučajih lahko opustili »strogost«, ne zapustiti rajona. Kaj pa, če bi se bila pripetila kaka nesreča?

Književnost.

»Sveti Just«. Zgodovinska igra v štirih dejanjih. Italijanski spisal dr. Fr. Petronia, stolni prošt v Trstu, iz rokopisa prevedel dr. J. Debevec. Vsebinska te igre je veličastna; vodi naš v duhu v leto 303. po Kr. r., v dobo zadnjega in najsilovitejšega preganjanja kristjanov pod cesarjem Dioklecijanom. Po vsem rimskem cesarstvu so tedaj trpeli kristjani; tudi v primorskem mestu Trst. Tu je tedaj umrl mučeniški smrti zavetnik težaške škofije sv. Just. Obširna ocesa sledi.

Druga igra »Ljubezen Marijinega otroka« v treh dejanjih za ženske vloge je krajša, pa zelo prikupna.

Trgovina

z mešanim blagom na najboljšem prostoru v Zeleni jami št. 53 se odda za mesec avgust pod prav ugodnimi pogoji. — Več se poizve na Sv. Petra cesti, v prodajalni oblek št. 14. 1751

Golša

se da hitro odstraniti brez joda in medicinskega sredstva, ki ga je izumil neki ozdravljene sam. Obrnite se zaupno na kemični laboratorij PARACELSUS STERNBERG, MORAVA Vprašanjem naj se priloži dve znamki. 1751

Serravallo vo
železnato Kina-Vino

Higijena razstava na Dunaju 1906:
Orzavno odlikovanje in častni diplom k zlati kolajni.
Povzročila slast do jedi, okrepla živce, zboljša kri in je rekonvalescentom in malokrvnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.

Izborni okus.
Večkrat odlikovano.
Nad 8000 zdravniških spričeval.

J. SERRAVALLO, c. in kr. dvorni dobavitelj
TRST-Barkovlje.

Prodaj po nizki ceni
PISALNI STROJ
z vidno pisavo L. C. SMITH & BROS najnovejši model (5.) dobro ohranjen.
Vprašanje sprejema iz prijaznosti uprava tega lista. 1589

Išče se 1715
cerkvenega pomočnika
poštenega ter vestnega mladeniča.
Priliko ima, da se lahko uči tudi glasbo (orgle). Več se izve v upravi lista pod: Štev. 1715. (Znamka za odgovor.)

Novosti
za
ženske in moške obleke
v veliki izbiri
768 pri
R. MIKLAUC
Ljubljana, Stritarjeva ulica št. 5.

Potrebnščine za telovadce
hlače, majice, čevlje, kakor tudi za uniformiranje, srajce, čepice, peresa, kokarde, monogrami, pasovi, vrvice za zurko, sponke, vrvice za trobne in rog, trak za odznake, rokavice za zastavonoše, narodne zastave, trakovi in znaki vse vedno v skladišču v modni in športni trgovini za gospode

P. Magdić, Ljubljana, nasproti glavne pošte.

Morsko kopališče
za gg. duhovnike
na
Glavotoku
(otok Krk, Istra).

Lep razgled na morje. Ugodna samota. Dnevna zveza z Reko in bližnjimi mesti. Parobrodna postaja. Cerkev in pošta v hiši. Cene zmerne. Kdor želi priti, naj se preje prihlasi. Navodila in pojasnila daje predstojnik samostana.

1514

Neckarsulm Motornokolo 6 1/2 PH
z dvojno prestavo model 1912 in Neckarsulm 3 1/2 PH model 1910 se poceni proda.
Ernest Speil, mehanik, Ljubljana.
1747

Otvoritev kopališča na Laverci.
Slav. občinstvu vljudno naznanjam, da otvorim z 8. junijem, t. j. v nedeljo na Laverci
ново kopališče
moderno urejeno s kabinami in betonirano. Voda je čista in naravna.
Za cenjene posete se vljudno priporočam.
Velepospotovanjem
Ivan Ogrin, Laverca.
1457

Sanatorium Emona v Ljubljani, Komenskega ulica 4
Privatno zdravilišče za notranje in kirurške bolezni. — Porodnišnica. — Medicinalne kopeli. Lastnik in šef-zdravnik: Dr. Fr. Dergano, primar. I. kir. odd. dož. boln.

Sprejmeta se takoj
2 krojaška pomočnika
in 1 učenec
pri Francu Pelko-tu v Rudolfovem. 1739 3

Išče se 1740 3
ženska
z dobrimi spričevali o triletnem učenju in dveletnem praktičnem delovanju v trgovini z mešanim blagom.
Informacije: Franc Terpin, Sv. Frjan pri Gorici.
Izgubila se je težka zlata 1743
zapestnica
Pošteni najditelj naj jo odda proti primerni odškodnini na Elizabetni cesti 6, priti, desno.

TEHNIČNI BIRO IN STAVBENO PODJETJE

CENTRALA: LJUBLJANA, RESLJEVA CESTA ŠT. 26 (POLEG PLINARNE).

Beton
Zelezobeton
Mostovi
Stropi
Dvorane
Zazidki turbin

Strokovna
izvršitev
vseh vrst
načrtov
Prevzete zgradb
Tehnična mnenja

Vodovodi
Električne centrale
Turbine
Mlini
Žage
Opekarne
Moderne apnenice

Obisk strokovnih
inženirjev
na željo

PODRUŽNICE: GORICA, TRST, ZAGREB.